

به دنبال احیای اختیارات سرکوب

از فلک شدن دوبازرگان قند در زمان علاءالدوله به جرایم میلیاردی تولیدکنندگان با تغییر در مصوبات رسیدیم

به سازمان تعزیرات حکومتی، صفر تا صد نظارت بر بازار را به سازمان تعزیرات حکومتی بدهد؛ خواسته‌ای که اگرچه از دیدگاه آقای اصائلو به‌عنوان یک «حقوقدان»، راهگشا به نظر می‌رسد اما پیشتر در دهه ۶۰ تجربه شده و شکست خورده است. در دهه ۶۰ سازمان تعزیرات عملاً هم شاکتی بود، هم دادستان، هم قاضی و هم مجری احکام؛ رویه‌ای که اجحاف‌های گسترده آن منجر به تغییر قانون تعزیرات در ابتدای دهه ۷۰ شد تا رویه کارشناسی قیمت کالا و خدمات و همینطور اصول دادرسی نقض نشود و سازمان تعزیرات شأنی متناسب با دادگاه‌های دستگاه قضا داشته باشد و نسبت به شاکتی و متشاکتی بی‌طرف بماند.

جرایم ۵ برابر می‌شود

با وجود اینکه سازوکارهای قانونی برای آنچه رئیس سازمان تعزیرات پیشنهاد داده بود، فراهم نشد اما مصوبه سران قوا، به مثابه قانون، مورد استناد رئیس سازمان تعزیرات در دوره دولت رئیسی قرار گرفته است تا عملاً به افزایش اختیارات این سازمان منجر شود؛ اختیاراتی که با وجود اعمال آن در طول دو سال گذشته، منجر به آنچه از آن به‌عنوان ثبات در قیمت‌ها یاد می‌شود، نشده است.

بنابر روایتی از مصوبه سران، اول اینکه، تمام جزای نقدی مندرج در قوانین ۵ برابر می‌شود و رقم جریمه بسیار بالا می‌رود. دوم اینکه، رؤسای شعب بدوی اختیار ویژه دارند تا پلمب و نصب بنر را قبل از صدور رأی قطعی انجام دهند. سوم اینکه، در این یک‌ساله صلاحیت رسیدگی به تخلفات حوزه بازار که قبلاً در حوزه صلاحیت هیئت‌های نظام صنفی بود دوباره به سازمان تعزیرات حکومتی برگشت. مصوبه تحول‌آفرین دیگر، این است که قبلاً اجرای آرای محاکم تعزیرات فاقد ضمانت اجرایی بود اما الان با ابلاغ این مصوبه، اجرای احکام تعزیرات این اختیار را دارد که اگر محکومی از اجرای رأی استنکاف کرد، می‌تواند دستور پلمب آن واحد را بدهد.

نکته درخور توجه اینکه اگرچه در مصوبه شورایی هماهنگی اقتصادی دولت مورخ اردیبهشت ۱۴۰۱ که در سایت سازمان تعزیرات قرار دارد، زمان اجرای این اختیارات محدود به یک‌سال شده اما رویه سازمان تعزیرات در اعمال این اختیارات با وجود گذشت یک‌سال از ابلاغ مصوبه

فرآیند نظارت بر بازار و تنظیم بازار ایران برخلاف هر کشور توسعه‌یافته‌ای، متمرکز بر نفی قاعده عرضه و تقاضا و تکیه بر سرکوب قیمت است و برای این کار سازمان‌ها و ستادها و قرارگاه‌های مختلفی بنا شده اما هیچ‌گاه حداقل ظرف ۶۰ سال گذشته منجر به تحقق اهداف مدنظر از ایجاد چنین سازمان‌هایی نشده است. از تشکیل ستاد تنظیم بازار کل کشور در دولت به ریاست معاون اول تا تشکیل ستادهای تنظیم بازار در وزارت‌خانه‌های مختلف حسب وظایف ذاتی این وزارت‌خانه‌ها، تا تشکیل سازمان حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و همچنین سازمان تعزیرات حکومتی، همه و همه دستگاه‌های عریض و طویلی هستند که با هدف کنترل قیمت‌ها و نظارت بر بازار تشکیل شده‌اند و بودجه‌های کلان دریافت می‌کنند اما نتیجه‌ای ملموس جز جرایم سنگین برای تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان خدمات و پر کردن خزانه دولت نداشته‌اند.

در میان همه این سازمان‌ها اگر از تلاش پهلوی دوم برای برخورد با گران‌فروشی در میانه دهه ۵۰ با ایجاد اتاق اصناف و سپاه دانش برای برخورد با خرده‌فروشان بگذریم، سازمان تعزیرات در طول ۴۵ سال گذشته بیشترین سابقه را در ساختار جمهوری اسلامی در طرح ادعای برخورد با گران‌فروشی دارد. سازمانی که برخلاف اصل تفکیک قوا در واقع قوه قضائیه‌ای در دل قوه مجریه است و ریاست آن، توسط وزیر دادگستری منصوب می‌شود.

به دنبال احیای اختیارات دهه ۶۰

با تشکیل دولت ابراهیم رئیسی، یکی از موضوعاتی که از سوی سازمان تعزیرات دنبال شد، احیای اختیارات این سازمان در دهه ۶۰ بود. اصائلو، رئیس سازمان تعزیرات در مصاحبه‌ای که در برنامه «صف اول» سیما انجام داد به ضرورت جمع‌کل فرآیند نظارت بر بازار تاکید کرد و گفت: «ما اعتقادمان این است، اگر بخواهیم براساس ساختار موجود کار کنیم، نتیجه بازار این خواهد شد که می‌بینید. خود دولت فعلی هم به این نتیجه رسیده و براساس همین هم پیشنهاد داده که سازمان بازرگانی و تنظیم بازار مستقلاً طی لایحه دوفوریتی به مجلس ارائه داد. ما در کنار آن آمدمیم گفتیم اگر آن پیشنهاد دولت در مجلس به نتیجه نرسید، دولت با تصویب آیین‌نامه جدید و اعطای اختیارات کامل

نیما مکننت خواه
حقوقدان:

مبنا قرار دادن مصوبه سران قوا که مؤید تشدید مجازات

قانونی مرتکبین جرم گران‌فروشی است، از لحاظ حقوقی ایرادات اساسی دارد؛ چراکه تشدید مجازات قطعاً امری است که نیازمند تقنین بوده و باید از طریق قوه مقننه صورت گیرد.

اینکه مجازات قانونی ارتکاب یک جرم با مصوبه‌ای غیر از قانون تشدید گردد با اصول حقوقی بنیادین در تعارض است

گروه اقتصاد: از زمانی که احمد علاءالدوله در دارالخلافه طهران دوبازرگان خوشنام را به دلیل گران شدن قند که قیمت آن به‌خاطر جنگ روس و ژاپن افزایش یافته بود به چوب فلک سپرد و زمینه‌ساز نارضایتی عامه و جنبش مشروطه شد تا به امروز که احمد اصائلو در سازمان تعزیرات حکومتی برای برخورد با گرانی کالا و خدمات، خبر از جرایم ده‌ها میلیارد تومانی تولیدکنندگان مختلف از حبوبات و مرغ گرفته تا خودرو و بلیت هواپیما و حتی «بوفه بیمارستان ارتش» می‌دهد، دولت‌ها همواره تلاش کرده‌اند علت و دلیل اصلی گرانی و تورم را پشت سایه برخورد با گران‌فروشی پنهان کنند تا مبدا آنچه به سبب سیاست‌ها و تصمیم‌های نادرست در حوزه سیاست‌گذاری منجر به افزایش قیمت و گرانی شده است، از سوی افکار عمومی مورد پرسش قرار گیرد و به‌جای آن «کارآمدی»، در اقتدار با گران‌فروشی معنی شود و نه حراست از قدرت خرید مصرف‌کننده و کاهش هزینه تولید برای تولیدکننده.

در واقع سیاست کلی دولت‌ها از دوره قاجار تا به امروز هیچ تغییری نکرده و همواره بر این استوار بوده است که افکار عمومی را مقابل تولیدکننده، بازرگان، عرضه‌کننده خدمات، اصناف و هر بخشی به غیر از بخش دولتی قرار دهند و خود با ورود قهرمانانه و با ادعای برخورد با گران‌فروشی از دلیل اصلی گرانی که اتخاذ سیاست‌های ناصحیح و فهم نادرست از بازار توسط خود دولتمردان است، شانه خالی کنند.

افزایش اختیارات برای سرکوب

در حالی‌که از رئیس‌جمهور تا معاون اول و وزرای صمت و جهاد کشاورزی مدعی عدم دخالت دولت در بازار و نفی قیمت‌گذاری دستوری و پذیرش قاعده عرضه و تقاضا هستند، سازمان تعزیرات حکومتی می‌گوید نظام عرضه و تقاضا را قبول ندارد. با وجود اینکه سازوکارهای قانونی برای آنچه رئیس سازمان تعزیرات برای کنترل قیمت‌ها پیشنهاد داده بود، فراهم نشد اما مصوبه سران قوا، به مثابه قانون، مورد استناد رئیس سازمان تعزیرات در دوره دولت رئیسی قرار گرفته است تا عملاً به افزایش اختیارات این سازمان منجر شود؛ اختیاراتی که با وجود اعمال آن در طول دو سال گذشته، منجر به آنچه از آن به‌عنوان ثبات در قیمت‌ها یاد می‌شود، نشده است.

تشکیل ۲۰۰ هزار پرونده تخلف

بیش از ۲۰۰ هزار پرونده تخلف توسط سازمان حمایت طی ده ماهه اول سال در بازار کالاهای اساسی تشکیل شد. به گزارش تسنیم، محمدابراهیم امینیان، مدیرکل حوزه مدیریت‌عامل و هماهنگی امور استان‌های سازمان حمایت، اظهار داشت: طرح ویژه بازرسی و نظارت بر بازار ماه مبارک رمضان و نوروز ۱۴۰۳ در دستور کار قرار دارد و از تمام ظرفیت‌های بازرسی در استان‌ها استفاده می‌شود. این مقام مسئول ادامه داد: انجام بیش از یک میلیون و دویست هزار بازرسی از بازار کالاهای اساسی در کشور و تشکیل ۲۰۰ هزار پرونده تخلف در ۱۰ ماهه سال جاری نشانگر عزم جدی برای جلوگیری از بروز تخلفات است. او تصریح کرد: ضروریست بخش دولتی و بخش خصوصی با محوریت انضام اصناف و اتحادیه‌های صنفی در کنار یکدیگر جهت آرامش خاطر مردم در خصوص تثبیت قیمت‌ها، کنترل بازار را در دست بگیرند.

یارانه تشویقی ۲۲۰ هزار تومانی

مبلغ یارانه تشویقی در طرح کالابرگ الکترونیکی که ۱۲۰ هزار تومان بود، اکنون به ۲۲۰ هزار تومان رسیده و ۱۷ بهمن در قالب اعتبار در حساب یارانه افراد شارژ می‌شود. به گزارش فارس، براساس گفته علیرضا عسگریان، معاون رفاه وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، یارانه تشویقی در قالب مرحله جدید کالابرگ الکترونیکی (طرح فجرانه) از ۱۲۰ هزار به ۲۲۰ هزار تومان رسید که از ۱۷ بهمن تا ۱۷ اردیبهشت سال آینده به حساب دهک‌های ۱ تا ۷ واریز می‌شود. در «طرح فجرانه» یک سبد ۱۱ قلم با قیمت‌های مبنای سال ۱۴۰۱ انتخاب شده است و مابه‌التفاوت آن قیمت‌ها با قیمت روز (۱۴۰۲) از محل یارانه جدید دولت تأمین خواهد شد، بدین صورت که قیمت روز سبد مشتمل بر ۱۱ قلم، ۷۴۳ هزار و ۷۵۰ تومان بوده که خانوار دهک‌های اول تا هفتم درآمدی در صورت خرید بسته می‌بایست قیمت سال ۱۴۰۱ را به مبلغ ۵۲۳ هزار و ۳۰۰ تومان از جیب خود پرداخت کنند.

تخمین حقوق سال آینده کارگران

میانگین افزایش حقوق کارگران برای سال آینده بیشتر از ۲۰ درصد است. به گزارش تسنیم، صولت مرتضوی، وزیرکار با اشاره به اینکه میانگین افزایش حقوق کارگران برای سال آینده بیشتر از ۲۰ درصد است به تسنیم گفت: همه تلاش دولت این است که دهک‌های کم‌درآمد جامعه که به هر نحوی درآمد آنها از نرخ فقر پایین‌تر است، به حداکثر دریافتی برساند؛ که نرخ فقر را پوشش بدهد. مرتضوی در واکنش به اظهارنظرها در خصوص اختلاف نرخ تورم و میزان افزایش حقوق گفت: میانگین افزایش حقوق‌ها بیشتر از این رقم است. به گفته وزیر این در حالی است که نمایندگان کارگران معتقدند دستمزد فعلی جوابگوی تنها ۳۰ درصد هزینه‌های زندگی است و بخش زیادی از هزینه‌های زندگی با درآمد کارگران از شغل دوم و سوم تأمین می‌شود که بهمن‌ماه نیمه دوم خود را سپری می‌کند و هنوز جلسات شورایی کار و کمیته دستمزد به بحث هزینه سبد معیشت ورود نکرده است.

